

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

بسمه تعالی

"با صلوات بر محمد و آل محمد"

وزارت کشور - وزارت اطلاعات - وزارت امور خارجه

معاونت حقوقی رئیس جمهور

هیئت وزیران در جلسه ۱۳۹۹/۲/۳۱ به پیشنهاد شماره ۱۵۵۱۹ مورخ ۱۳۹۹/۲/۲۱ معاونت حقوقی رئیس جمهور و به استناد اصل یکصد و سی و هشتم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، آیین نامه اعطای تابعیت ایران به فرزندان حاصل از ازدواج زنان ایرانی با مردان خارجی را به شرح زیر تصویب کرد:

آیین نامه اعطای تابعیت ایران به فرزندان حاصل از ازدواج زنان ایرانی با مردان خارجی

ماده ۱ - در این آیین نامه اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می روند:

- ۱- **قانون:** قانون اصلاح قانون تعیین تکلیف تابعیت فرزندان حاصل از ازدواج زنان ایرانی با مردان خارجی - مصوب ۱۳۹۸ -.
- ۲- **ازدواج شرعی:** ازدواجی که مطابق قوانین ایران معتبر باشد، اعم از اینکه ثبت شده یا نشده باشد.
- ۳- **پروانه اقامت:** سندی که بر اساس قانون راجع به ورود و اقامت اتباع خارجه در ایران - مصوب ۱۳۱۰- و اصلاحات بعدی آن یا مقررات ورود و اقامت اتباع خارجی در مناطق آزاد تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران، صادر شده یا می شود.
- ۴- **متقاضی:** اشخاص زیر متقاضی تلقی می شوند:
 - الف- هر زن ایرانی که با مرد غیرایرانی ازدواج کرده و در نتیجه این ازدواج، دارای فرزند زیر (۱۸) سال باشد.
 - ب- هر فردی که از مادر ایرانی و پدر غیرایرانی متولد شده و بیش از (۱۸) سال تمام داشته باشد.

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

۵- زن ایرانی: زنی که پیش از ولادت فرزند، مطابق قوانین و مقررات ایران، دارای تابعیت ایرانی باشد و با مرد خارجی ازدواج کرده باشد.

۶- مرجع امنیتی: هر یک از دو نهاد امنیتی مندرج در قانون یا هر دو نهاد با هم.

ماده ۲- ملاک ایرانی بودن مادر، اسناد سجلی او است.

ماده ۳- ملاک ازدواج شرعی مادر ایرانی با پدر خارجی فرزند مشمول این قانون، عقدنامه رسمی یا هر سند معتبر قانونی مبنی بر وقوع نکاح یا صدور رأی قضایی (داخلی یا خارجی) مبنی بر وجود رابطه زوجیت او است.

تبصره ۱- احراز وقوع ازدواج‌هایی که از تاریخ لازم‌الاجرا شدن قانون تا زمان انتشار این آیین‌نامه در روزنامه رسمی صورت گرفته، موکول به ارایه عقدنامه رسمی یا حکم قطعی مرجع قضایی مبنی بر احراز وقوع نکاح شرعی است. در مورد ازدواج‌هایی که پس از انتشار این آیین‌نامه واقع می‌شوند، تنها ازدواج ثبت‌شده ملاک تأیید تابعیت فرزندان متولد از این ازدواج‌ها خواهد بود.

تبصره ۲- صدور و اجرای حکم قطعی طلاق یا فسخ نکاح، مانع از رسیدگی به درخواست اعلام تابعیت ایرانی برای فرزندان حاصل از ازدواج منتهی به حکم طلاق نیست.

ماده ۴- فوت مادر، پدر یا فرزند و حجر این افراد، با رعایت تبصره ماده (۱۱) این آیین‌نامه، مانع از درخواست اعلام تابعیت ایرانی برای فرزند نیست. در صورت فوت یا حجر مادر و نرسیدن فرزند به هجده سالگی، دادستان شهرستان محل اقامت فرزند پس از انجام تحقیقات و گردآوری مستندات و ادله، درخواست مورد نظر را به استانداری ارایه می‌کند.

تبصره ۱- در صورت فوت یا حجر مادر یا حجر فرزند و وجود قیم منصوب یا قیم اتفاقی یا امین موقت موضوع ماده (۱۱۸۷) قانون مدنی، حسب مورد، افراد مذکور درخواست و دلایل و مدارک را ارایه می‌کنند.

تبصره ۲- اقامت فرزند در خارج از کشور، مانع از رسیدگی به درخواست مربوط به وی نمی‌شود.

ماده ۵- تعلق فرزند مشمول این قانون به مادر ایرانی، به موجب گواهی معتبر بیمارستان یا گواهی هریک از مراکز بهداشتی و درمانی ایرانی که فرزند در آن جا متولد شده و در صورت نبودن هریک از این گواهی‌ها یا تولد طفل در خارج از کشور، به موجب رأی مرجع قضایی (داخلی یا خارجی)، احراز می‌شود.

جمهوری اسلامی ایران
رئیس جمهور
تصویب نامه هیئت وزیران

تبصره - تأیید تابعیت ایرانی فرزندان که در خارج از ایران از مادر ایرانی متولد شده‌اند یا تا زمان تقدیم درخواست موضوع این آیین‌نامه در ایران اقامت قانونی نداشته‌اند یا در زمان تقدیم درخواست، قانوناً مقیم ایران نباشند، بر اساس گواهی ثبت رسمی ازدواج پدر و مادر آنها مطابق مقررات کشور محل تنظیم سند و رعایت قوانین و مقررات احوال شخصیه ایرانیان، صورت می‌پذیرد.

ماده ۶ - صدور پروانه اقامت برای پدر غیرایرانی فرد مشمول قانون در صورت نداشتن مشکل امنیتی، مشروط به تأیید و اعلام تابعیت ایرانی فرزند و درخواست کتبی وی برای اقامت در ایران، براساس قوانین و مقررات مربوط صورت می‌گیرد.

تبصره - در صورتی که پدر غیرایرانی به موجب این قانون اجازه اقامت اخذ کند و پس از آن از زن ایرانی به واسطه صدور حکم طلاق یا فسخ نکاح یا هر طریقی که موجب مفارقت می‌شود، جدا شود، اقامتی که بدین جهت تحصیل کرده، لغو می‌شود.

ماده ۷ - در صورت اعلام صریح وجود مشکل امنیتی توسط مرجع امنیتی ظرف سه ماه، عدم موافقت به استناداری مربوط یا نمایندگی سیاسی و کنسولی جمهوری اسلامی ایران در خارج از کشور اعلام می‌شود. پس از ابلاغ عدم موافقت توسط استناداری یا نمایندگی مذکور به متقاضی، وی حق دارد ظرف یک سال از تاریخ ابلاغ نسبت به اعلام نظر مرجع امنیتی اعتراض کند. مرجع امنیتی پس از دریافت اعتراض، دوباره به موضوع رسیدگی و حداکثر ظرف سه ماه اظهار نظر می‌کند.

ماده ۸ - متقاضی می‌تواند تا یک سال پس از وصول پاسخ نهایی، درخواست تجدیدنظر خود را به استناداری یا نمایندگی سیاسی و کنسولی جمهوری اسلامی ایران در خارج از کشور ارایه کند. تجدیدنظرخواهی براساس نوبت وصول، در کمیسیون تابعیت وزارت کشور مطرح می‌شود. کمیسیون یادشده موظف است طبق مقررات، حداکثر ظرف شش ماه درخواست را بررسی و تصمیم نهایی خود را به معترض ابلاغ کند. این تصمیم قطعی است.

ماده ۹ - برای شروع روند اعلام تابعیت، متقاضی موظف است درخواست کتبی یا الکترونیکی خود را با اطلاعات کامل و ارایه مستندات به استناداری محل تولد یا اقامت مادر ایرانی فرزند، ارایه کند. در این تقاضانامه نام، نام خانوادگی، شغل، نشانی محل سکونت و محل کار، مشخصات و مدارک تابعیت پدر فرزند، مشخصات سجلی مادر فرزند و اطلاعات قابل ذکر هویتی فرزند، بیان می‌شود.

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

تبصره ۱- در صورتی که پدر فرزند، مجهول‌المکان باشد یا محل سکونت مشخصی در ایران نداشته باشد یا فرزند با پدر خود زندگی نکند، مادر آخرین محل اقامت پدر فرزند در ایران یا محل آخرین سکونت مشترک خود با او را به مرجع مربوط، اعلام می‌کند.

تبصره ۲- فرزندان بالاتر از هجده سال شمسی که پیش از رسیدن به این سن، سابقه درخواست اعلام تابعیت ایرانی ندارند یا پس از جریان یافتن درخواست مادر، به سن مذکور رسیده‌اند، حق دارند درخواست خود را ارایه یا پیگیری کنند. در صورت جریان یافتن پرونده به درخواست مادر فرزندان یادشده، ادامه پیگیری از طریق خود فرزند صورت می‌پذیرد. تعیین سن این افراد به عهده استانداری یا مرجع صالح رسیدگی است و این مراجع می‌توانند هرگونه تحقیق لازم، از قبیل اخذ نظر پزشکی قانونی را انجام دهند.

ماده ۱۰- استانداری محل تولد یا اقامت زن ایرانی، مدارک هویتی را جهت بررسی و تعیین اصالت مدارک و انجام استعلامات مربوط، دریافت می‌کند.

تبصره ۱- اداره کل ثبت احوال استان مربوط موظف است در صورت عدم احراز اصالت مدارک توسط اداره ثبت احوال محل تولد زن ایرانی، مراتب را با ذکر دلایل و نواقص پرونده از طریق استانداری به اطلاع متقاضی برساند. متقاضی که درخواست وی در مرحله بررسی اولیه رد شده باشد، می‌تواند نسبت به تکمیل پرونده اقدام و پس از رفع نواقص، دوباره بررسی پرونده را درخواست کند.

تبصره ۲- در صورت اعتراض به اعلام اداره ثبت احوال نسبت به پرونده کامل و نهایی شده از سوی متقاضی، متقاضی می‌تواند ظرف یک سال اعتراض خود را به استانداری مربوط تسلیم کند.

ماده ۱۱- ایرانی بودن مادر، ازدواج وی با مرد غیرایرانی و تعلق فرزند به مادر و حصول آن از ازدواج مذکور برای اعلام تابعیت فرزند توسط استانداری، ضروری است و ارایه اسناد و دلایل مربوط به این موارد به عهده متقاضی و احراز اصالت این موارد به عهده استانداری‌های سراسر کشور است. در مورد اسناد سجلی، نظر اداره ثبت احوال ملاک است.

تبصره- در صورت فوت مادر، پدر یا فرزند در زمان ارایه درخواست یا پس از آن، ادامه رسیدگی به پرونده در استانداری، موکول به احراز نسب فرزند با پدر و مادر، در مرجع قضایی است. پس از ارایه حکم قطعی مرجع قضایی، مرجع رسیدگی‌کننده بر اساس مقررات به رسیدگی خود ادامه می‌دهد.

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

ماده ۱۲- استناداری پس از تأیید صحت موارد فوق، موظف است وجود یا فقدان مشکل امنیتی را از مرجع امنیتی استعلام کند. مرجع امنیتی باید حداکثر ظرف سه ماه نظر خود را جهت اعلام تابعیت ایرانی صریحاً به استناداری اعلام کند.

تبصره- بررسی، احراز و اعلام وجود مشکل امنیتی در مرجع امنیتی، بر اساس دلایل و مستندات فنی، امنیتی و اطلاعاتی قطعی و موجود در رابطه با متقاضی صورت می‌گیرد.

ماده ۱۳- عدم ارسال پاسخ روشن ظرف سه ماه توسط مرجع امنیتی به منزله فقدان مشکل امنیتی تلقی می‌شود و در این صورت و در فرض اعلام رسمی فقدان مشکل امنیتی، اداره ثبت احوال محل تولد مادر ایرانی موظف به صدور کارت ملی و شناسنامه برای فرد مورد نظر است. در صورت اعلام صریح وجود مشکل امنیتی از سوی مراجع مذکور، رد درخواست توسط استناداری به متقاضی ابلاغ می‌شود. این تصمیم ظرف یک سال از تاریخ ابلاغ آن به متقاضی در کمیسیون تابعیت وزارت کشور قابل تجدیدنظرخواهی است. این کمیسیون موظف است ظرف شش ماه در خصوص این درخواست، تصمیم‌گیری نهایی و نتیجه را به متقاضی ابلاغ کند. این تصمیم قطعی است.

ماده ۱۴- در صورت موافقت با درخواست اعلام تابعیت برای فرزند متولد از مادر ایرانی، نتیجه جهت صدور پروانه اقامت پدر توسط استناداری به اطلاع نیروی انتظامی محل اقامت مادر ایرانی می‌رسد. صدور پروانه اقامت مذکور موکول به درخواست کتبی پدر است.

ماده ۱۵- متقاضی خارج از کشور جهت ارائه درخواست اعلام تابعیت و تشکیل پرونده به نمایندگی سیاسی و کنسولی جمهوری اسلامی ایران در کشور محل سکونت مادر ایرانی مراجعه می‌کند. احراز اصالت مدارک ارائه‌شده از جمله اسناد مربوط به مادر ایرانی، ازدواج وی با مرد غیرایرانی و تعلق فرزند به مادر، به عهده نمایندگی مذکور است.

ماده ۱۶- نمایندگی سیاسی و کنسولی جمهوری اسلامی ایران موظف است در صورت نقص مدارک، مراتب را با ذکر دلایل و نواقص پرونده به اطلاع متقاضی برساند. متقاضی که درخواست وی در مرحله بررسی اولیه رد شده است، می‌تواند نسبت به تکمیل پرونده اقدام و پس از رفع نواقص، دوباره بررسی پرونده را درخواست کند. در صورت اعتراض به تصمیم نهایی نمایندگی، متقاضی می‌تواند ظرف یک سال مراتب تجدیدنظرخواهی خود را به نمایندگی منعکس کند تا پرونده جهت

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

بررسی به کمیسیون تابعیت وزارت کشور ارسال شود. ترتیب رسیدگی این کمیسیون به شرح مواد (۸) و (۱۳) این آیین نامه است.

ماده ۱۷- در صورت تأیید مدارک، نمایندگی سیاسی و کنسولی جمهوری اسلامی ایران موظف است پرونده متقاضی را برای دریافت مجوز صدور شناسنامه و کارت ملی به وزارت امور خارجه و سازمان ثبت احوال کشور ارسال کند.

ماده ۱۸- وزارت امور خارجه موظف است پس از ارسال پرونده توسط نمایندگی سیاسی و کنسولی جمهوری اسلامی ایران در خصوص وجود یا عدم وجود مشکل امنیتی درباره فرد مورد نظر از وزارت اطلاعات و سازمان اطلاعات سپاه پاسداران انقلاب اسلامی استعلام کند. این دو مرجع طبق ترتیبات مقرر در ماده (۷) این آیین نامه بررسی و صریحاً اعلام نظر می کنند.

ماده ۱۹- پس از تکمیل پرونده و احراز فقدان مشکل امنیتی، وزارت امور خارجه مراتب را به نمایندگی سیاسی و کنسولی جمهوری اسلامی ایران در کشور محل اقامت مادر ایرانی اعلام می کند تا نسبت به صدور شناسنامه و کارت ملی برای متقاضی، اقدام شود.

ماده ۲۰- در صورتی که پدر غیر ایرانی تمایل به اقامت در ایران داشته باشد، می تواند با مراجعه به نمایندگی سیاسی و کنسولی جمهوری اسلامی ایران در کشور محل اقامت مادر ایرانی، صدور روایت ایرانی را برای خود درخواست کند. پدر غیر ایرانی در صورت ورود به کشور، می تواند از طریق نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران، صدور سند اقامت برای خود را درخواست کند.

ماده ۲۱- فرزندان موضوع قانون و این آیین نامه، پس از طی روند مقرر در آیین نامه و از زمان تأیید تابعیت ایرانی آنان، از حقوق و تکالیف اتباع ایران برخوردار هستند.

ماده ۲۲- درخواست هایی که قبل از تاریخ لازم الاجرا شدن این آیین نامه برای اعلام تابعیت فرزندان موضوع قانون ارایه شده اند، پس از رفع نقص احتمالی و انطباق با شرایط این آیین نامه، مورد رسیدگی قرار می گیرند.

ماده ۲۳- در صورت احراز تقلب یا رفتار غیرقانونی شخص یا اشخاص در ارایه دلایل و مستندات به منظور استفاده از مزایای قانون، استانداری حسب مورد، ضمن توقف یا پایان دادن به رسیدگی خود، بر اساس احکام قانونی مربوط، علیه اشخاص مذکور طرح دعوا می کند. در این صورت، مرجع قضایی صالح حسب مورد براساس قوانین حاکم بر رفتار مرتکب یا مرتکبان، آنها را مجازات می کند. در صورتی

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

که اعلام تابعیت فرزند ناشی از ازدواج زن ایرانی با مرد غیر ایرانی بر اساس اسناد یا دلایل خلاف واقع یا نامعتبر صورت گرفته باشد، تابعیت اعلامی و اسناد صادر شده بر اساس آن، با تصمیم استانداری مربوط، ملغی اعلام و مراتب به اشخاص مرتبط ابلاغ می شود. در صورت بی تأثیر بودن رفتار مذکور در اعلام تابعیت، رسیدگی به درخواست تا اتخاذ تصمیم نهایی در استانداری بر اساس مقررات این آیین نامه ادامه می یابد.

ماده ۲۴- این آیین نامه از زمان تصویب لازم الاجرا است.

اسحاق جهانگیری

معاون اول رئیس جمهور

رونوشت به دفتر مقام معظم رهبری، دفتر رئیس جمهور، دفتر رئیس قوه قضائیه، دفتر معاون اول رئیس جمهور، دبیرخانه مجمع تشخیص مصلحت نظام، معاونت امور مجلس رئیس جمهور، دیوان محاسبات کشور، دیوان عدالت اداری، سازمان بازرسی کل کشور، معاونت قوانین مجلس شورای اسلامی، امور تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات، کلیه وزارتخانه ها، سازمان ها و مؤسسات دولتی، نهادهای انقلاب اسلامی، روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران، دبیرخانه شورای اطلاع رسانی دولت و دفتر هیئت دولت ابلاغ می شود.